

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- 1.2 ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- 1.3 ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- 1.4 ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่

2.1.1 ระยะที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 310 คน

1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน

2) ครูผู้สอน จำนวน 303 คน

2.1.2 ระยะที่ 2 ประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 12 คน

1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เชี่ยวชาญ ด้านการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจำนวน 7 คน

2) ครูผู้สอนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษที่เชี่ยวชาญ ด้านการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่

2.2.1 ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 175 คน

1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน

2) ครูผู้สอน จำนวน 168 คน

2.2.2 ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 12 คน

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เชี่ยวชาญ ด้านการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจำนวน 7 คน

2) ครูผู้สอนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษที่เชี่ยวชาญ ด้านการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจำนวน 5 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 310 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ ที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนเดียวกัน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในเขตภาคเหนือ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงและการสุ่ม ตามขั้นตอนดังนี้

1.สำรวจจำนวนประชากรจากโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ จำนวน 7 โรงเรียนได้จำนวนประชากรทั้งสิ้น 310 คน

2.กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร 310 คนโดยการเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครซี มอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 303) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 175 คน

3. เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเจาะจงและการสุ่ม คือ

3.1 กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร 7 โรงเรียน เลือกแบบเจาะจงโรงเรียนละ 1 คนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน

3.2 กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนเลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นในการแบ่งแล้วทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนแต่ละโรงเรียน 7 โรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 168 คน ได้แก่โรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูลจำนวน 11 คน โรงเรียนพิจิตรปัญญานุกูล 28 คน โรงเรียนพิษณุโลกปัญญานุกูล 18 คน โรงเรียนกาวิละอนุกูล 28 คน โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล 23 คน โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล 31 คนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ได้แก่

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 4 ด้าน คือ ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ (Checklist) โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ

กลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ โดยเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูที่ได้รับวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียนในเขตภาคเหนือ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 12 คน ได้แก่ รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 7 คน ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูล 1 คน ครูชำนาญการ

พิเศษโรงเรียนพิจิตรปัญญานุกูล 1 คน ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนกาวีละอนุกูล 1 คน
ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล 1 คน และครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนน่าน
ปัญญานุกูล 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างปลายเปิดโดย
ประเด็นการสัมภาษณ์ได้มาจากผลการศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัด
การศึกษาเฉพาะบุคคลในระยะที่ 1 เลือกข้อที่มีปัญหาในระดับปานกลางขึ้นไปเกี่ยวกับแนว
ทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียน
พิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 4 ด้าน คือ ด้านเตรียมการ
จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ
บุคคล ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้
แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา(Content Analysis) จากข้อมูล
การสัมภาษณ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูชำนาญการพิเศษ ตามประเด็น 4 ด้านได้แก่
ด้านการเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการดำเนินการจัดทำแผนการ
จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการ
สรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

จากการวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า
ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคล ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมมีปัญหาเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย
ของปัญหาแต่ละด้าน พบว่า ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเมื่อจำแนกรายด้านแล้วสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมของปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและมีบางข้อมีปัญหาในระดับมากคือ การมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียนเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาและให้ความช่วยเหลือนักเรียน การเยี่ยมบ้าน และการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

1.2 ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมของปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและมีบางข้อมีปัญหาในระดับมากคือ การทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนเพื่อค้นหาจุดเด่นจุดด้อย โดยคณะสหวิทยาการ และการประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.3 ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมของปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและมีบางข้อมีปัญหาในระดับมากคือ การปฏิบัติตามการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล การบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน และการปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจากผลการประเมิน

1.4 ด้านการสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในภาพรวมปัญหามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและมีบางข้อมีปัญหาในระดับมากคือ การจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การส่งต่อข้อมูลไประดับชั้นสูงขึ้นหรือไปยัง สถานศึกษาอื่น โดยมีข้อเสนอแนะในการจัดทำ IEP ใหม่ต่อผู้รับผิดชอบในปีการศึกษาถัดไป การมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องในการรวบรวมผลการประเมิน และการทำงานร่วมกันในการปรับปรุงแผนหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่ขึ้น

2. แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วม ของครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้

2.1.1 โรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายและวางมาตรการ ให้ผู้ปกครอง มีบทบาทในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2.1.2 โรงเรียนจะต้องมีนโยบายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ครูทุกคนต้องรับทราบ มีการกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง

2.1.3 โรงเรียนจะต้องประชุมชี้แจงให้ทุกฝ่ายรับทราบข้อมูล เช่นการเยี่ยมบ้านต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า มีแบบฟอร์มพร้อมในการบันทึกข้อมูลและมีการวางแผนเส้นทางการออกเยี่ยมบ้าน

2.2 การปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เนื่องจากโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน มีแนวทางการแก้ปัญหา ดังนี้

2.2.1 โรงเรียนจัดอบรมให้ครูมีความรู้เรื่องการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2.2.2 โรงเรียนต้องวางแผนกำหนดเวลาให้ครูได้รวบรวมข้อมูลสรุปผลการเรียน

2.2.3 ครูทุกคนเมื่อสอนเสร็จแล้วต้องประเมินผลทันที เพื่อนำผลมาพัฒนาหรือส่งต่อข้อมูลนักเรียนต่อไป

2.2.4 วิชาการต้องนิเทศติดตามอย่างใกล้ชิด มีการรายงานผลให้ทราบอย่างต่อเนื่อง

2.3 การทดสอบเด็กโดยคณะสหวิทยาการ ซึ่งมีปัญหาการขาดแคลนนักสหวิชาชีพ มีแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้

โรงเรียนต้องจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ครูในเรื่องการทดสอบเด็กแต่ละประเภท ในการหาข้อมูลเกี่ยวกับเด็กพิการ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเก็บข้อมูล ในบางกรณีครูสามารถทดสอบได้โดยไม่ต้องอาศัยนักสหวิชาชีพ ทำให้การทำงานรวดเร็วขึ้น

การอภิปรายผล

ผลจากการศึกษา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีปัญหาระดับมากคือด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ปัญหาที่พบคือการส่งต่อข้อมูลไป

ระดับชั้นสูงขึ้นหรือไปยังสถานศึกษาอื่น โดยมีข้อเสนอแนะในการจัดทำ IEP ใหม่ต่อผู้รับผิดชอบ ในปีการศึกษาถัดไป การมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องในการรวบรวมผลการประเมิน และการทำงานร่วมกันในการปรับปรุงแผนหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่ขึ้น จากผลการศึกษาปัญหาดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดีกราฟเฟนเร็ด (DeGraffenreid, 2003: ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่องการจัดประสค์การเรียนรู้ ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของครู พบว่า การจัดประสค์การเรียนรู้ของครูในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลยังไม่เหมาะสมกับการทำกิจกรรมของเด็กที่มีความบกพร่อง และได้เสนอแนะว่า ครูต้องศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการจัดประสค์การเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับตัวเด็ก เพื่อให้เกิดความสะดวกในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่อง และเช่นเดียวกับงานวิจัยของชิค (Schick, 2007: ออนไลน์) ศึกษาเรื่องการปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนา แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล : ผลกระทบต่อการร่วมมือกันและความเข้าใจเรื่องประโยชน์ของของแผน IEP ของครูผลการศึกษา พบว่าครูใช้กระบวนการร่วมมือกันในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในระดับมาก และครูมีความเห็นว่าแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล นั้นเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ สามารถใช้เป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เป็นอย่างดี การร่วมมือกันมีความสำคัญต่อการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และเวลาเป็นปัจจัยสำคัญ อย่าง

หนึ่งที่มีผลต่อการร่วมมือกันในการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาส่วนบุคคล และจากการศึกษาพบอีกว่า ครูที่สอนนักเรียนระดับประถมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องประโยชน์ของ IEP มากกว่าครูมัธยม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับหลักการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของ วิลเลียม บี แชนทรี (2547: 30) ที่กล่าวว่า การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ควรตระหนักและคำนึงถึงการวางแผนเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน มีกระบวนการ มีรูปแบบ ขั้นตอนตามลำดับ ตั้งแต่การสำรวจ ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินและคัดแยก ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การวางแผนและจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ตลอดจนการประเมินผลการเรียน สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมายผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความต้องการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ดำเนินการด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์เรียนรู้ การจัดกิจกรรม และการประเมินผลให้เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน ตลอดจนมีการตรวจสอบได้ มีคณะกรรมการประมาณ 5-7 คน ประกอบด้วย ผู้ปกครอง ศึกษานิเทศก์ ผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบลและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ตามความเหมาะสม ร่วมประชุมจัดทำแผนเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องตามความจำเป็นและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน คณะกรรมการผู้จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จะต้องร่วมกันแสดงความเห็นชอบในการจัดทำแผน ลงนามเห็นชอบ การวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลด้วย ซึ่งในคณะกรรมการนี้ จะมีเลขานุการเพื่อประสานงานในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา

ที่สุด และประเมินโดยคณะกรรมการ ตามช่วงเวลาที่เหมาะสมอย่างน้อยแผนละ 1 ครั้ง เช่นเดียวกับกระบวนการ ขั้นตอน จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของ ผดุง อารยะวิญญู (2542: 207) กล่าวว่าโดยทั่วไปการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลดำเนินไปตามขั้นตอน 10 ขั้นตอนซึ่งการประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้ที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ ครู ผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้แทน นักจิตวิทยา และผู้ปกครอง ในการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจะมีการตกลงกันเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ในที่ประชุมนี้เป็นอีกขั้นตอนที่สำคัญ รวมถึงการประเมินผลการเรียนของนักเรียน และทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และหรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่ ล้วนเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญทั้งสิ้นในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2. แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ

บุคคล

แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เห็นว่าการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จะประสบผลสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้นั้น ควรมีปัจจัยที่สำคัญ คือ 1)การมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซิค (Schick, 2007: ออนไลน์) ศึกษาเรื่องการปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนา แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล : ผลกระทบต่อการร่วมมือกันและความเข้าใจเรื่องประโยชน์ของของแผน IEP ของครูผลการศึกษา พบว่าครูใช้กระบวนการร่วมมือกันในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในระดับมาก และครูมีความเห็นว่าแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล นั้นเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ สามารถใช้เป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เป็นอย่างดีการร่วมมือกันมีความสำคัญต่อการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และเวลาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการร่วมมือกันในการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาส่วนบุคคล เช่นเดียวกับงานวิจัยของกรอฟท์ (Groft, 2006: ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่องการเลือกรูปแบบการจัดการศึกษาอย่างไร ในการสอนเด็กออทิสติกของผู้อำนวยการพิเศษด้านการศึกษาพิเศษ จากการศึกษาพบว่า วิธีการที่ทีมผู้อำนวยการพิเศษด้านการศึกษาพิเศษมีความเห็นว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมในการใช้สอนเด็กออทิสติก คือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพราะเป็นวิธีที่เกิดจากการร่วมมือกันในการจัดการศึกษา ซึ่งมีความแตกต่างจากวิธีอื่น และเป็นแผนการศึกษาที่เป็นทำขึ้นสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล ทำให้ครูมีข้อมูลที่ชัดเจนสามารถนำไปร่วมมือกันพัฒนานักเรียนได้ จนบรรลุจุดประสงค์ 2) การปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่

โรงเรียนต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณ บัวพันธ์ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับคนพิการ สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาโดยสรุป พบว่าการใช้กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งจากการให้ความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับคนพิการ การฝึกเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การนำเอาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปสอนนักเรียนพิการ และกิจกรรมการสอนงานระหว่างปฏิบัติการ (On the Job Training) พบว่าการพัฒนาบุคลากรเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับคนพิการ บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดทำให้บุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่มีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการเช่นเดียวกับงานวิจัยของวิไลศิลป์ แสนทวีสุข (2547:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนบ้านหนองกุงอำเภอดาลุสม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า สภาพก่อนการพัฒนาบุคลากรในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนพิเศษเรียนร่วม พบว่าบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจและขาดประสบการณ์ในการวางแผนการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษทำให้นักเรียนพิเศษไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เมื่อดำเนินการพัฒนาโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตามด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่นการให้คำปรึกษา แนะนำการประชุม การปรึกษาหารือ การเสนอแนะ และการแก้ปัญหาาร่วมกัน ส่งผลให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ได้อย่างเหมาะสม มีความสอดคล้องกันทุกแผนและสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิเศษเรียนร่วมได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชอุ่ม อินทร์น้อย(2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลโดยใช้วิธีทัศนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. ผลการศึกษาพบว่า1.ชุดฝึกอบรมการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยใช้วิธีทัศน มีประสิทธิภาพ 86.84/89.32 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้ 2. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนริศดิษฐ์ ชินกะธรรม (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษาพิเศษเขต 11 จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า1.สภาพปัญหาบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยเฉพาะการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในหัวข้อที่ 3 คือการวางแผนจัดการศึกษาบุคลากรครูเขียนไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องกับความจำเป็นของนักเรียนพิการแต่ละคน ส่งผลให้

การเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ ภายหลังพัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล ให้กับนักเรียนพิการได้ถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละ บุคคลมากขึ้น 2. วิธีการพัฒนา (1) ในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ดูงาน พบว่าบุคลากร กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 6 คน มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความตระหนักในการจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพราะทุกคนให้ความสนใจและตั้งใจในการศึกษา ดูงาน มีการ ชักถามปัญหาและขอคำแนะนำเอกสารกลับมาเป็นตัวอย่าง ในการพัฒนาการจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล (2) ในยุทธศาสตร์การอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่าบุคลากรกลุ่มผู้ร่วม ศึกษาค้นคว้าจำนวน 5 คน มีความรู้ความเข้าใจ สามารถในการเขียนแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคลให้กับนักเรียนพิการได้ถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ครบทั้ง 6 หัวข้อ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83.33 ของจำนวนกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า และบุคลากร กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าอีก 1 คน เขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ได้ถูกต้อง 5 หัวข้อ ส่วนหัวข้อที่ 3 เขียนได้ไม่ตรงตามความต้องการจำเป็นของนักเรียนพิการ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.67 ตามแบบบันทึกแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่จัดทำและส่งตรวจในขณะอบรมเชิง ปฏิบัติการ ในยุทธศาสตร์การนิเทศ พบว่าหลังจากการนิเทศบุคลากรกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทั้ง 6 คน มีความรู้ความเข้าใจและมีความมั่นใจ สามารถเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลได้ ถูกต้องครบทั้ง 6 หัวข้อ และเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลส่งตรวจครบทุกคน ดังผล การสัมภาษณ์และการตรวจแบบบันทึกแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 3) การทดสอบเด็กโดย คณะสหวิทยาการ ซึ่งมีปัญหาการขาดแคลนนักสหวิชาชีพซึ่งสอดคล้องกับ เบญจา ชลธารันนท์ (2545 :49 -52) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนตรวจสอบว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่งของกระบวนการสอนตามแผนการ จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนดังกล่าว ซึ่งขั้นตอนการประเมินโดย คณะสหวิทยาการในขั้นนี้ คณะสหวิทยาการกล่าวคือ ผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น นักจิตวิทยา โรงเรียน พยาบาลโรงเรียน นักแก้ไขการพูดและภาษา ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ หรือผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน รวบรวมข้อมูล ที่จำเป็นจากการตรวจสอบทาง วิชาการและพฤติกรรมที่สงสัยว่าจะเป็นความบกพร่องของผู้เรียน ในขั้นนี้เป็นการร่วมมือและ การทำงานเป็นคณะ การทดสอบต้องกระทำโดยบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ คณะผู้ตรวจสอบจะต้องประกอบด้วยครูการศึกษาพิเศษเป็นหนึ่งในคณะผู้ตรวจสอบ หากผู้เรียน ใช้ภาษาพูดเป็นภาษาถิ่น การทดสอบก็ควรจะดำเนินการโดยใช้ภาษาถิ่นที่ผู้เรียนใช้ แบบทดสอบและสื่อที่ใช้ในการทดสอบต้องเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง นอกจากนี้ยัง ทดสอบความต้องการทางการศึกษาของผู้เรียนเฉพาะเรื่องได้ ไม่ใช่เพียงแค่แสดงตัวเลขระดับ เฉาวันปัญญา (I.Q) เท่านั้นหากแบบทดสอบนั้นๆใช้กับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทางการเห็น หรือที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับการใช้มือหรือทักษะทางการพูด ผลที่ได้จากการ ทดสอบจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถจริงหรือระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจริง ที่ แบบทดสอบนั้นประเมินนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกระบวนการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

ของ ธีรรัตน์ นงค์ทอง (2550: ออนไลน์) กล่าวว่า กระบวนการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในชั้นตรวจสอบว่า เป็นการประเมินโดยคณะสหวิทยาการ เช่น ครูการศึกษาพิเศษ นักจิตวิทยาโรงเรียน ครูผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ผู้เรียนที่มีความพิการ ความสามารถหรือระดับผลสัมฤทธิ์ของแต่ละทักษะ และเป็นการประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

จากแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลทั้ง 3 ประการ ที่กล่าวมาล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ เพื่อช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานให้น้อยลงหรือหมดไป ดังที่สุพัตรา ชัมเจริญ (2545 : 10-11) กล่าวว่าแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมีประโยชน์ ช่วยให้ครูรู้หน้าที่ของตนเองว่าจะสอนอะไรให้กับเด็กแต่ละคนตามศักยภาพที่เป็นจริงอย่างเป็นระบบและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถส่งเสริมให้มีการจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่จำเป็นและเหมาะสมกับเด็กแต่ละบุคคล และสามารถกำกับติดตาม ประเมินความก้าวหน้าของเด็กแต่ละบุคคลได้ตามแผนการศึกษา ช่วยให้นักเรียนได้ทราบว่าตนเองจะต้องเรียนอะไร ได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาอะไรบ้าง และจะได้รับการบำบัด ฟื้นฟูอย่างไร ช่วยให้ผู้ปกครองทราบว่าโรงเรียนจะสอนอะไรแก่เด็กและผู้ปกครองจะส่งเสริมลูกของตนอย่างไรให้เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่อง สามารถขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของบุตรตนเอง และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าต้องเตรียมบุคลากรจำนวนเท่าใดที่จะให้บริการกับเด็ก มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับเด็กที่มีความบกพร่องอย่างเหมาะสม และมีส่วนร่วมในการประเมินผลและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความบกพร่องอย่างเหมาะสม และช่วยให้โรงเรียนทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชนิดของโปรแกรมและบริการที่จะต้องจัดให้กับเด็ก เช่นเดียวกับพวงแก้ว กิจธรรม (2550 : ออนไลน์) กล่าวว่าแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนได้รับการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพโดยทุกคนที่เกี่ยวข้อง ผู้เรียนจึงสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพทั้งด้านเจตคติ ความรู้ และทักษะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจน ในการให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. การศึกษาเทคนิคและวิธีการพัฒนาเด็กพิเศษให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
2. การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนานักเรียนแต่ละคน

โดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University